

Passion för porslin

FÅ TING HAR NÅTT SÅ MÅNGA SVENSKA HJÄRTAN OCH KÖKSSKÅP SOM GUSTAVSBERGSPORSLIN. I SNART TVÅHUNDRA ÅR HAR DET TILLVERKATS PORSLIN HÄR INVID GUSTAVSBERGS HAMN. I DAG ÄR FABRIKEN DESSUTOM DEN ENDA PORSLINSPRODUCENTEN MED TILLVERKNING I SVERIGE. SNACKA OM NÄRPRODUCERAT.

TEXT: SUSANNA KUMLIEN | FOTO: GUSTAV KAISER

HON SKULLE ALDRIG jobba på *Fabriken* – så kallades Gustavsbergs Porslinsfabrik när hon gick i skolan. Där jobbade nästan alla klasskamraternas föräldrar, inklusive hennes egna. Själv längtade hon in till stan och skulle ägna sig åt helt andra saker. Idag är Christina Strandberg sedan flera år vd för Gustavsbergs Porslinsfabrik.

- Det här är inte ett jobb. Det är mitt tredje barn, säger tvåbarnsmamman och Gustavsbergsbon, en chef med en mission.

Att Gustavsberg inte är vilket porslin som helst, vittnar flera utmärkelser som Utmärkt Svensk Form och Formex Formidable om. Det senaste diplommet är från kungen själv, för i vintras blev fabriken Kunglig Hoveleverantör.

- Jag hade inte förstätt hur stort det skulle bli. Det blev en enorm efterfrågan på bröllopsservisen som vi tog fram till bröllopsserien vid Kronprinsessparets bröllop. Vi hade fullt sjå med att hinna leverera alla beställningar, den har sålt bra både i Sverige och utomlands.

KLASSISKA STORSÄLJARE

Storsäljaren *Waldemarsuddekrukan* – i design av Prins Eugen – är bekant för de flesta, liksom klassikern *Blå Blom* och serviser formgivna av Stig Lindberg.

Glasyren skimrar vackert blå på en mugg, det skiljer sig alltid litegrann, varje mugg är unik, glasyren blir aldrig exakt likadan. Så är det med konst-hantverk. »

Köp fyra inbyggnadsprodukter nu, så får du 8 000 kr att handla diskmaskin för.

Du som vill bygga in Miele's höga kvalitet i ditt kök behöver inte sakna något. Vi har hällare, ugnar, ångkokare, mikrovågsugnar, fläktar, mat- och porslinsvärmare, espressomaskiner, kylar, frysar, vinkylar och diskmaskiner. Alla designade för att ge en harmonisk helhet, oavsett vad du kombinerar. Och bäst av allt: Köper du fyra Miele senast 21 december får du 8 000 kr till en diskmaskin ur vårt inbyggnadssortiment. Läs mer på mielestudio.se.

NORDINA ÖVERGÅR

Hammarby Fabriksväg 25
Tel: 640 23 00
Öppet vard. 09-18, lörd. 10-15

Köksinspiration hos Nordin & Öhwing
Som en del i vår utställning har vi en Miele Studio då vi är en av Miele utvald, återförsäljare av deras inbyggnadssortiment.

Miele
IMMER BESSER

Konsumentkontakt 08-562 29 000. www.miele.se

I den nuvarande byggnaden från 1930-talet ryms alla momenten i den hantverkskedja som utgör processen från lermassa till färdigt porslin. Det stora gamla hjulet utanför fabriken användes förr för att mala lera och ben.

”

DEKORER – SOM ALLMOGE –
MÅLAS MED PENSEL PÅ FRI HAND.
DET KRÄVS KÄNSLA, ÖVNING OCH
ERFARENHET. NÄR MAN ÄR NY, FÅR
MAN ÖVA SIG ATT MÅLA TALLRIKAR
OCH TORKA AV RESULTATET GÅNG
PÅ GÅNG TILLS KUNSKAPEN SITTER
I HÄNDERNA.

- Varje pjäs hanteras mellan 40-45 gånger för hand, det gäller all vår tillverkning. Som vår ägare Lars-Erik Harvig brukar säga: det kostar en del pengar, men det är inte dyrt.

Christina Strandbergs kontor ligger högst upp i lokalerna. Genom fönstret ser hon ut över de bergknallar bakom vilka hon växte upp.

- Det pratas mycket om närproducerad mat, men har du hört debatten om närproducerade tallrikar? frågar Christina retoriskt.

Gustavsberg är idag den enda porslinsproducenten med tillverkning i Sverige. Andra har tillverkning i länder som Thailand och Bangladesh.

- Här gör vi allt så närproducerat som det bara går. Kartonger, tillexempel, köper vi i Sverige även om de går att få mycket billigare utomlands. Transporter sker med miljöbil och vi köper grön el. För oss är det viktigt hur våra produkter tillverkas och hur personalen har det.

Verksamheten har gått bra de senaste åren. En del av tillverkningen går på export, bland annat till Japan. Gustavs-

bergsporslin finns att köpa hos en rad återförsäljare över hela Sverige och i fabriken egen butik. På Gustavsberg finns ett tjugotal anställda. Beslutsvägarna är korta och alla gör lite av varje.

- Vi har lojala och fantastiskt duktiga medarbetare.

Gustavsberg är också den enda porslinstillverkaren i Norden som tillverkar benporslin. Kunskapen kom hit med engelska porslinsarbetare på 1800-talet.

- Det är en kunskapstradition som ska finnas kvar här. En vacker dag står vi där och vet inte längre hur man tillverkar porslin! Det ska inte få hända. Inte i Gustavsberg. Jag ser det som min plikt som Gustavsbergare att föra kunskapen och traditionen vidare.

LINDBERG I NY TAPPNING

Under senare år har en rad serviser av porslindekorens kanske klarast lysande stjärna, Stig Lindberg, tagits upp i diskmaskinssäker nytillverkning. Numera finns tio av hans serviser i sortimentet, däribland Ribb, Berså och Salix.

- Idag har vi designmedvetna kunder »

Välkända varumärken till superlåga priser

Trådlös mottagning (WiFi)

600Hz-teknik

Neo plasma

3D
FULL HD
65" Plasma

29990,-

BOXER 4x HDMI

6,6 cm djup

Panasonic TY-EW3D2ME Plasma

65" Full-HD Neo 3D plasma TV med inbyggd digitalbox godkänd för både Boxer, Com Hem och satellit (DVB-T/T2/C/S) samt förberedd för MPEG4, 600Hz-teknik och 3D Neo plasma med två par 3D-glasögon inkluderade. Inspelning av TV via USB-anslutning eller SD-kort. Internet-TV för online tjänster, appar, YouTube m.m. samt WIFI direkt in i TV:n. 4 HDMI, 3 USB, smart, komponent, komposit och ethernet-in gång. Text-TV med minne för 1500 skär. Mått (BxHxD): 157x95,8x6 cm. Genomsnittlig årsförbrukning: 456kWh. Art.Nr: 1140770

Självröjande kondensator

Energiförbrukning: A-50%

Torkkapacitet: 7kg

Automatisk tvättmedelsdosering

Tvättkapacitet: 6kg

Energiklass: A+++

17990,-

BAKET PRICE

BOSCH WAS32860SN/WTM86562SN
Tvättmaskin/Torktumlare

Tvättmaskin med 1600 varv/min centrifugerings, 8 kg tvättkapacitet och Energiklass A+++. Automatisk dosering av flytande tvättmedel. Maskinen anpassar automatiskt vattenmängd efter tvättmängd och textiltyp. 18 st fläckprogram. Kolborstfri motor. Torktumlare med Energiklass A-50%, självröjande kondensator, torkkapacitet 7 kg, ljudnivå 65dB (A), värmeväxlare, stor LED-display. Art.Nr: 1137110/1143410

NACKA FORUM • Forumvägen 12 • 131 53 Nacka • 08 - 555 95 100

www.mediamarkt.se

MediaMarkt

De nyformade tallrikarna får stå och torka. I denna fas är de mycket sköra och har vassa kanter. Dem putsar Aili Huhtala med van och säker hand. Hon har arbetat här i elva år och trivs bra.

Lisbeth sätter tryck på koppen ribb med van hand, dekoren finns på en film som med millimeterprecision passas runt koppen.

Formgjutaren Kim Storbacka har jobbat här ett år och gått en gymnasieutbildning här på fabriken där han lärt sig hantverk och teknik. Formarna gjuts i gips och varje form kan användas för att tillverka upp till 50 tallrikar, de formas en i taget.

”

GODSET STÄLLS IN I EN UGN, 1200 GRADER I ETT DYGN. EXAKT DET RÄTTA ÖGONBLICKET ATT TA UT RÅGODSET AVGÖRS AV ERFARENHET, HANTVERSKUNNANDE OCH FINGERTOPPSKÄNSLA OCH ÄR INGENTING SOM ÄR EXAKT ELLER KONSTANT I SEKUNDER ELLER MINUTER.

» i 30-årsåldern. Det har lett till en enorm efterfrågan på retrodekorer. Den första av Lindbergs serviser vi tog upp i nyttilverkning var Ribb för åtta år sedan. Och åtta år är väldigt lång tid för en trend! Kanske är det så att medvetenheten om saker och tings värde kommit tillbaka för att stanna. Kunskapen om konsthantverk och design är mycket större idag än den var i slit- och slängsamhället.

- Det är en fördel för oss – men som Lars- Erik säger: ”*Det går inte att göra fynd på loppisarna längre.*”

Frukostservisen Sailor är en ny design som i sin dekor påminner om Lindberg, men som Christina Strandberg och Lars-Erik Harvig står bakom.

- Formen däremot, är inspirerad av Kåge, säger Christina och syftar på Wilhelm Kåge, Lindbergs företrädare som konstnärlig ledare på Gustavsberg

mellan 1917 och 1948.

Efter en kedja ägarbyten från de gamla privatägarna (familjen Odelberg) via KF till finska Hackmankoncernen och ett bolag i Värmdö Kommun, tog slutligen personalen över fabriken i mitten av 90-talet. Initiativet kom från Siv Juhlin, som var kemist och formgivare. En verklig eldsjäl, som räddade tillverkningen och rekryterade Christina och nuvarande ägaren Lars-Erik Harvig. Christina hade lärt känna Siv genom ett projekt på Naturvetarlinjen på gymnasiet.

- Jag gjorde ett projektarbete om benporslin och fick komma hit och praktisera. Siv Juhlin var labbchef här då. Av henne lärde jag mig väldigt mycket, bland annat fick jag hjälpa till att ta fram ett förtunningsmedel för benporslin och att göra gräddkannor. ♣